

Základní škola Český Brod, Tyršova 68

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

A

KRIZOVÝ PLÁN PRO ROK 2016/2017

ŠMP:	Bc. Veronika Martínková
telefon:	732 942 963
e-mail:	martinkovaveronika@post.cz

Zpracovala: Bc. Veronika
Martínková

V Českém Brodě 9. 9. 2016. Aktualizováno k 25. 10. 2016.

NÁZEV ŠKOLY ADRESA	ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÝ BROD, TYRŠOVA 68, OKRES KOLÍN Tyršova 68, Český Brod, 282 24
KONTAKTY	tel. /fax: 321 622 496 e-mail: 2zscbrd@iol.cz http://www.2zscbrod.cz
ŘEDITEL ŠKOLY ZÁSTUPCE ŘEDITELE KOORDINÁTOR ŠVP VÝCHOVNÝ PORADCE	Mgr. Martin Dušek Mgr. Romana Lupínková, Mgr. Romana Štěpařová Mgr. Romana Štěpařová Mgr. Romana Lupínková
IČO/ IZO RED – IZO	46383514/046383514 600045617
ZŘIZOVATEL: ADRESA KONTAKTY	MĚSTO ČESKÝ BROD Městský úřad, Husovo náměstí 70, Český Brod, 282 24 tel. 321 612 111

Komu je MPP školy určen?

Minimální preventivní program školy je určen pro žáky, učitele, rodiče žáků i pro ostatní, kteří se budou podílet na jeho realizaci.

Co je cílem programu?

Informovat žáky, pedagogy, rodiče i ostatní veřejnost s problematikou rizikového chování, preventivně působit na žáky, zkvalitňovat klima a prostředí školy, zapojit učitele do MPP, spolupracovat s rodiči a veřejností, využívat nových metod, nabídnout žákům se zúčastnit různých zájmových i mimoškolních aktivit, vést žáky k tomu, aby si dokázali vytvořit kvalitní hodnotový žebříček.

1. Legislativa:

Minimální preventivní program vychází z těchto materiálů:

- Metodický pokyn MŠMT ČR Č. j.: 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance. (příloha 9 z roku 2012)
- Metodický pokyn MŠMT ČR Č. j.: 14514/2000-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.
- Metodický pokyn MŠMT ČR Č. j.: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví.
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních.
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

2. Charakteristika školy:

Základní škola Český Brod, Tyršova 68 má devět ročníků a člení se na první a druhý stupeň. Vyučování ve škole probíhá podle učebních plánů a učebních osnov schválených MŠMT a podle vlastního školního vzdělávacího programu.

Na škole je 22 tříd s 535 žáky. Třídy jsou ve třech budovách: - V hlavní budově (Tyršova 68) je 8 tříd druhého stupně a 4 třídy 1. stupně (4. – 5. roč.). - V budově bývalé radnice (Husovo nám. 19) je 5 tříd (2. – 4. roč.). - V budově bývalé MŠ (Žitomířská 778) jsou 4 třídy (1. - 2. roč.). Tato budova je společná se ZŠ Žitomířská 885, Český Brod a jedna třída (3. roč.) je v budově ZUŠ. - Součástí ZŠ Český Brod, Tyršova 68 je školní družina (Žitomířská 171, Žitomířská 778, Husovo náměstí 19).

Celkem tvoří ZŠ Český Brod 22 kmenových tříd, 3 sborovny, 1 pracovna pro výchovného poradce a tři kabinety. Máme jednu počítačovou učebnu pro výuku informatiky. Ve většině učeben jsou PC s dataprojektorem, v 8 učebnách jsou interaktivní tabule. Škola vlastní kvalitní kopírovací zařízení.

V přízemí školy jsou informační nástěnky upozorňující na akce mimoškolního charakteru (zájmové kroužky, pozvánky na kulturní představení a výsledky ze soutěží včetně fotografií z akcí školy). Do dokumentace může nahlédnout veřejnost v ředitelně školy nebo na webových stránkách školy. Dále pak v přízemí hlavní budovy je nástěnka, kde jsou důležité kontakty na odborná pracoviště pro děti i rodiče.

Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici Sokolovna, fotbalové hřiště a sportovní hala Český Brod.

Od září 2009 děti mohou navštěvovat novou školní družinu, kde jsou pro děti připraveny hry, mají přístup k internetu a je zde i velká plazmová televize.

Pro výuku pracovních činností a zájmových kroužků je k dispozici i keramická pec.

Ve všech budovách ZŠ Český Brod je zajištěna hygienická i bezpečná ochrana žáků. Pro dodržování pitného režimu pracovníků a žáků slouží dva nápojové automaty.

Většina žáků naší školy jsou děti z Českého Brodu a blízkého okolí (Lstiboř, Přistoupim atd.). Vzdělávají se u nás i děti cizích státních příslušníků.

V pedagogickém sboru, který tvoří 33 učitelů, 11 vychovatelek, 4 asistentky pedagoga, 1 výchovný poradce, 1 metodik prevence a 1 koordinátor ŠVP. V učitelském sboru spolupracují mladí i zkušení pedagogové.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, konzultačních dnech po dohodě, na webových stránkách a případně telefonicky.

Na škole funguje školská rada, která je prostřednictvím školy informována o činnostech a záměrech školy. Výroční zpráva školy je zveřejněna na internetových stránkách školy.

3. Analýza současného stavu ve škole

Hlavním rysem a dlouhodobým záměrem naší školy je tvorba zdravého prostředí pro žáky, učitele i ostatní zaměstnance. Vytváření prostředí s přátelskou, vstřícnou atmosférou, které motivuje žáky k učení a tvořivé práci. Snahou vedení školy je umožnit pedagogům prostor pro realizaci široké nabídky vyučovacích metod, podpora tvůrčího myšlení, zájmu o sebevzdělávání a profesní růst.

Společným cílem je rozvíjet žákovy schopnosti komunikace, spolupráce, samostatného tvůrčího myšlení s důrazem na vlastní odpovědnost. Klasická výuka je obohacována různými formami a metodami práce, kooperativní výukou, projektovým vyučováním, kritickým myšlením.

Pozitivní klima ve třídě je prioritou pro každého třídního učitele. Vzhledem k nárůstu agresivity a jiných negativních vlivů v naší společnosti je nutné, abychom znali mentalitu našich žáků. Individuální přístup k nim je nezbytný. Zaměřujeme se nejen na vytipování žáků nadaných pro určitý předmět, ale zabýváme se i odhalováním příčin neúspěchu. Rychlejšími a bystřejšími žáky jsou zadávány náročnější úkoly.

Patřičná péče se dostává i žákům integrovaným. Žáci jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu. V této oblasti úzce pracujeme s výchovným poradcem a se speciálně vzdělávacími centry. V naší škole průměrně integrujeme 12 dětí ročně se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrace probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu, na jehož tvorbě se podílí třídní učitelka, asistentka pedagoga, rodiče a zástupce ŠPZ.

Asistent pedagoga se snaží především žáka s postižením začlenit do běžné třídy ZŠ a postupně omezovat sociální dopomoc integrovaným žákům s cílem dosáhnout jeho osamostatnění, takovou péči, kterou vzhledem ke svému postižení potřebuje.

V oblasti spolupráce s rodiči jsou významná jednání školské rady a rodičovského sdružení. Jejich prostřednictvím jsou informováni rodiče, zřizovatel i veřejnost o chodu školy, o plánech ve výchovném vzdělávacím procesu i budování a opravách školních budov. Vedení školy naopak získává zprávy o názorech a požadavcích rodičů.

Pro doplnění výuky jsme v minulém roce organizovali pro žáky besedy s odborníky z dalších institucí jako je např. Leccos. Zaměřovali se na specifickou formu prevence sociálně nežádoucích jevů s cílem předat skupině takové znalosti, dovednosti a postoje podporující zdravý životní styl, které dokáže uplatnit ve svém chování nejen v době realizace programu, ale i v budoucnosti. Cílovou skupinou programu byli žáci třídního kolektivu na 2. stupni ZŠ, jejich třídní učitelé, metodici prevence a popřípadě rodiče.

Program primární prevence Leccos se ve svých aktivitách zaměřoval na problematiku užívání návykových látek (legální i nelegální návykové látky, jejich účinky a rizika). Dále na problematiku dalších sociálně nežádoucích jevů jako je gambling, rasismus, xenofobie, šikana a na podporu osobnostního rozvoje (posilování sebejistoty, zvládání konfliktních situací, práce s emocemi, efektivní komunikace, schopnost čelit sociálnímu tlaku).

Hlavní důraz spatřujeme ve spolupráci s rodiči. Dbáme na udržování kázně, předcházení šikany a záškoláctví. Můžeme však konstatovat, že se naši žáci nedopustili žádných závažných přestupků. Snížené stupně z chování jsou výjimečným trestem, ale hlavně varováním pro ostatní.

Snažíme se dětem nabídnout realizaci ve volnočasových aktivitách, podnítit jejich zájem o práci a předcházet rizikovým jevům v jejich chování. Účastníme se různých sportovních utkání, olympiád z matematiky, z českého jazyka, anglického a německého jazyka, recitačních soutěží.

ŠMP úzce spolupracuje s VP. ŠMP a VP mají k dispozici konzultační místnost, která se nachází v prvním patře hlavní budovy. Konzultační hodiny dle dohody.

V minulosti ve škole nebylo nutné řešit závažné problémy spojené s oblastí sociálně patologických jevů. Problémy, které jsme řešili, bylo možné zvládnout ve spolupráci s pedagogickými pracovníky, s rodiči, ŠMP, VP a vedením školy. Ve výjimečných případech byla spolupráce rozšířena o pracovníky policie nebo sociálního odboru dle příslušného bydliště. Některé případy byly konzultovány s pracovníky PPP.

Opakovaně ve škole řešíme problémy s vandalismem na různých místech ve škole (jedná se spíše o neopatrné zacházení s věcmi než o cílenou likvidaci), kouření (především na 2. stupni), záškoláctví, mírné agrese a používání mobilních telefonů a mp3 přehrávačů ve výuce. V loňském roce nebyl na naší škole zaznamenán žádný případ závažné závislosti na omamných a psychotropních látkách, který by znemožňoval žákům povinnou školní docházku.

4. Realizace MPP:

Na realizaci MPP se podílí tito zaměstnanci školy:

ředitel školy: Mgr. Martin Dušek

metodička primární prevence: Bc. Veronika Martínková (metodička prevence, koordinace programu)

výchovná poradkyně: Mgr. Romana Lupínková (práce se žáky se SVP, výběr povolání, spolupráce s metodičkou prevence)

třídní učitelé:

1. A - Dana Tůmová
1. B - Mgr. Eva Kolankiewiczová
2. A - Mgr. Dana Nováková
2. B - Mgr. Iva Vopařilová
2. C - Mgr. Olga Kupcová
3. A - Mgr. Jitka Zoumarová
3. B - Mgr. Edita Horová
3. C - Mgr. Martina Hálová
4. A - Mgr. Ivana Kocová
4. B - Mgr. Jitka Jermanová
4. C - Mgr. Milada Andrlíková
5. A - Mgr. Michaela Kemrová
5. B - Mgr. Regina Horová
5. C - Jana Vebrová
6. A - Mgr. Jana Dušková
6. B - Mgr. Alena Dvořáková
7. A - Mgr. Silvie Thomesová
7. B - Mgr. Petra Adamovičová
8. A - Mgr. Marcela Serbusová
8. B - Mgr. Jana Blahová
9. A - Mgr. Věra Fišarová

9. B - Mgr. Zdeňka Holečková

Náplň práce třídního učitele v oblasti prevence:

- vytipování možných problémových žáků (sociálně slabé rodiny, dysfunkční rodiny, cizinci)
- věnování zvýšené pozornosti žákům s problémovým chováním a signálům prvních známek užívání návykových látek
- sledování vztahů ve třídě, začleňování problémových žáků do kolektivu
- udržování a podpora komunikace, týmové spolupráce a přátelské atmosféry ve třídě
- spolupráce s metodičkou primární prevence, výchovnou poradkyní, školní psycholožkou, speciální pedagožkou a vedením školy
- komunikace s rodiči

Dle aktuální potřeby jsou do naplňování Minimálního preventivního programu zapojováni i ostatní pedagogičtí a nepedagogičtí zaměstnanci školy.

5. Spolupráce s odborníky:

Spolupráci s odborníky na jednotlivé oblasti prevence považujeme za účelnou. Vyhledáváme odborníky, kteří se zaměřují na konkrétní oblast specifické primární prevence.

Policie – 158

Hasiči – 150

Záchranná služba – 155

Tísňové volání – 112

Linka bezpečí (non stop) – 800 155 155

Občanské sdružení Leccos - Poskytuje a rozvíjí v Českém Brodě a jeho okolí sociální služby. Vytváří programy pro rodiny a pro děti a mládež ve věku od 6 do 20 let. Provozuje Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub Zvonice a Rodinné centrum Kostička a Poradnu pro rodiny, sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi a služby pro pěstounské rodiny. Pořádá akce, besedy, semináře pro širokou veřejnost, podnikatele i pro neziskovky.

Důležité kontakty:

➤ **sídlo OSPOD:**

Nám. Arnošta z Pardubic 56

Český Brod

Vedoucí odboru sociálních věcí

Bc. Martina Fejfarová, DiS.

tel.: 321 612 126

fejfarova@cesbrod.cz

➤ ***Linka bezpečí: tel. 116 111***

➤ ***ACORUS – pomoc obětem domácího násilí a jejich dětem tel. 283 892 772***

➤ ***SVP Kolín: tel. 777 738 794***

- *Pedagogicko – psychologická poradna Kolín, Dr. Šedivá (psycholog): 621 622 997, 321 623 887*
- **PPP Kolín tel. 777 738 794**
- **Pedagogicko – psychologická poradna při ZŠ Žitomířská 885, Český Brod**
- **Leccos o. s. Český Brod tel. 321 621 712, 733 118 796**
- **Psychiatrická léčebna Bohnice MUDr. Tereza Čálková tereza.calkova@plbohnice**
- **Dětský psychiatr MUDr. Anna Čecháková (dětský a dorostový psychiatr) tel. 214 740 888**
- **Toxikologické a informační středisko: tel. 221 919 293, 224 915 402**
- **Středisko výchovné péče: Mgr. Matulová tel. 321 718 555**
- **ESET Psychoterapeutická a psychosomatická klinika tel. 272 940 880**

6. Cíle našeho MPP:

Naším prvořadým cílem je vytvořit pro žáky motivující učební prostředí, kde se budou cítit bezpečně, a které budou moci přijmout za své. Cílem preventivního programu naší školy je vytvořit optimální prostředí pro výuku jak pro pedagogy, tak pro žáky. Snažíme se o to, aby škola neznamenalala pro žáka hrozbu, ale příjemné místo k setkávání se spolužáky, učiteli, kde může rozvíjet svoji osobnost. Způsoby, kterými toho dosahujeme, jsou následující:

Pedagogický sbor a třídní učitelé:

Učitelé naší školy se snaží přistupovat k žákům individuálně a s pochopením pro jejich případné problémy v rodině i ve škole. Při výskytu hlubšího problému spolupracuje třídní učitel při jeho řešení se školním metodikem prevence (dle charakteru problému).

Cílem výuky v naší škole je podnítit v žácích zájem o svět kolem nich a položit dostatečné pevné základy pro jejich případné další vzdělávání. Toho se snažíme dosáhnout pomocí začleňování aktivizujících metod do výuky, exkurzí obohacujících výuku o autentické zážitky, třídními i celoškolskými projekty. Ve vhodných momentech začleňují učitelé ve výuce skupinovou práci, aby naučili žáky spolupracovat s ostatními. Snažíme se pomocí nejrůznějších exkurzí a besed propojit výuku se skutečným životem za zdmi školy, protože si uvědomujeme, že právě pro život mimo školu naše žáky připravujeme.

Třídní učitelé mají na naší škole více než jen formální funkci. Pravidelné setkání s rodiči se koná vždy každé čtvrtletí, prostřednictvím třídních schůzek. Učitelé poskytují konzultace, které jsou cíleně zaměřeny na řešení individuálních problémů konkrétních žáků. Zároveň každý třídní učitel sleduje žáky ve své třídě průběžně a při výskytu jakéhokoliv akutního problému bezodkladně kontaktuje zákonné zástupce a informuje vedení školy a aktivně se dále podílí na jeho řešení.

Metodik prevence se účastní odborných seminářů, kurzů a dalšího vzdělávání.

Dlouhodobé cíle pro školní rok 2016/2017:

1. cíl:

Nadále bude pokračovat program primární prevence občanského sdružení Leccos pro 6. a 7. ročníky ZŠ.

6. třída = bloky primární prevence jsou zaměřeny především na práci s třídním kolektivem, sebepoznání, toleranci, kamarádství.
7. třídy = bloky jsou i nadále zaměřeny na práci s třídním kolektivem. Dle dohody s třídním učitelem jsou pak zařazována témata např. šikana, kyberšikana...

Dále pak se škola snaží předcházet rizikovým faktorům v předmětu Výchova ke zdraví. Zde jsou začleněna témata:

- poruchy příjmu potravy,
- návykové látky,
- sexuální výchova, antikoncepce, rodičovství, zdravý životní styl atd.

2. cíl:

Zlepšit komunikaci mezi školou a rodiči:

- seznámit rodiče s MPP (webové stránky školy, třídní schůzky)
- zvát rodiče do školy na prezentaci jejich dětí (výstavy, besídky, sportovní akce, akademie 9. tříd)
- dny otevřených dveří pro budoucí prvňáčky
- zvát rodiče do školy při jakémkoli problému
- třídní schůzky (informovanost o prospěchu, chování)
- prohlubovat povědomí žáků o rizikovém chování
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se prosadit v kolektivu
- učit se řešit konflikty nenásilnou formou
- zlepšení komunikace mezi rodiči a školou, zvýšit zájem rodičů o spolupráci
- snižovat rizika agrese a šikany
- upevňovat morální normy a systém hodnot
- působit na stmelování kolektivu, podporovat kolektivní cítění žáků
- zapojovat žáky do dění ve škole
- spolupracovat s dalšími organizacemi, které se podílí na prevenci a využívání volného času.

Krátkodobé cíle:

1) Zavést třídnické hodiny:

- zlepšit komunikaci mezi žáky a učitelem (důvěra v učitele, mezi žáky navzájem, pravidla diskuse)
- lepší mapování situace ve třídách
- navázat na dlouhodobé cíle (prohlubovat vědomí a informovat žáky o rizikovém chování, podporovat zdravé sebevědomí, umět se sebehodnotit)

2) Pěstování dobrých vztahů ve třídách, soudržnost tříd jako celku:

Ukazatele:	- konkrétní problémy řešit ve třídách formou sociálních her, zážitkových aktivit (výlety, soutěže, školy v přírodě)
	- zavedení třídnických hodin, schránky důvěry, spolupráce s TV (monitorovat situace ve třídách)
Zdůvodnění:	- začlenit méně průbojné žáky do kolektivu
	- snažit se najít u méně úspěšných žáků jejich silnější stránky
	- zaměřit se na pěstování pozitivních vztahů mezi lidmi
	- vhodně řešit konflikt
	- vysvětlit a pochopit individualitu jedince a respektovat ji
Návaznost:	- vytvořit pro všechny stejné podmínky
	- navzájem se respektovat a spolupracovat
	- vyřešit dlouhodobý cíl ve třídě 7. B

4. Aktivity v rámci školy a mimo ní:

4.1. Systém vzdělávání pedagogů:

Nabídka vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky je umístěna ve sborovně hlavní budovy. Akce zpravidla uveřejňuje ředitel nebo zástupce ředitele. Účast schvaluje ředitel školy.

4.2. Způsoby realizace, metody a formy ve výuce:

Pedagogičtí pracovníci pracují s vybranými tématy v jednotlivých předmětech podle ročníků. Témata jsou doplňována podle aktuální situace a podle potřeby třídy.

V rámci ročníků 1. stupně

1. Základní režimové návyky, trávení volného času, zdravý životní styl.
2. Návštěva kulturního zařízení, vytváření vztahu ke kulturním hodnotám.
3. Umět se obracet na učitele, požádat o radu, pomoc, svěřit se s problémem, vyjádřit vlastní zkušenost.
4. Vhodné chování ke spolužákům, k dospělým osobám, formy komunikace, způsoby řešení a předcházení konfliktů.
5. Pomoc lidem ve složitých životních situacích, překonávání problémů, pomoc spolužákům.
6. Úcta ke zvykům a obyčejům, vztahy v rodině, svěřit se rodičům.
7. Virtuální drogy a jejich nebezpečí.
8. Návykové látky a zdraví, tabák, alkohol – zkušenosti z rodinného prostředí.
9. Naučit se odmítat nabídky od neznámých lidí, umět reagovat na násilné chování.
10. Poučení o injekčních stříkačkách, jak se zachovat při nálezů.
11. Projevy šikany, jak se proti nim mohou bránit.
12. Záškoláctví a jeho důsledky pro žáky.
13. Projevy kriminality, delikvence, vandalismu.
14. Projevy rasismu a xenofobie.
15. Seznámení s centry odborné pomoci, Linka důvěry, důležitá telefonní čísla.
16. Rozvíjení osobnosti jedince, posilování sebedůvěry.
17. Být zodpovědný za své činy, posilovat sebekontrolu, sebekázeň.
18. Umět si poradit při setkání s nežádoucími jevy o prázdninách.
19. Působení party a špatných kamarádů.
20. Vytváření kladného vztahu k přírodním hodnotám.
21. Bezpečnost doma.

22. Bezpečná cesta do školy.

V rámci předmětu na 2. stupni:

Výchova ke zdraví:

1. Sociální komunikace v rodině, ve škole, s vrstevníky a ostatními lidmi, asertivní jednání, respektování zájmů druhého člověka.
2. Denní režim, fyzické, psychické a sociální zdraví, duševní hygiena, trávení volného času, pohybová aktivita.
3. Vyhledávání pozitivních životních cílů a hodnot.
4. Problémy s dospíváním, zařazením do společnosti, touha po odlišení od ostatních, příslušnost k různým hnutím a organizacím, nebezpečné party.
5. Nejčastěji zneužívané látky v ČR, jejich rizika a dopad na zdraví jedince, rizikové populace, riziková místa.
6. Naučit se odmítat návykové látky, nežádoucí chování cizích lidí.
7. Centra odborné pomoci.
8. Vztahy mezi spolužáky, šikana.
9. Rodinné vztahy, domácí násilí.
10. Závislost na automatech, gamblerství.
11. Poruchy příjmu potravy.
12. Sexuální deviace.
13. Předčasný pohlavní styk.
14. Antikoncepce.
15. Pohlavní nemoci.
16. Rasismus.

Občanská výchova:

1. Způsob využívání volného času, aktivní pohyb, režim dne, duševní hygiena.
2. Kultura zábavní, masová, masmedia, jejich přínos i nebezpečí.
3. Rovnocennost kultur, jejich vzájemné prolínání a obohacování.
4. Začleňování do společnosti, role člověka v různých sociálních skupinách.
5. Asertivní a agresivní mezilidská komunikace.
6. Význam osobní kázně, jejich posilování, odpovědnost za vlastní jednání, posuzování jednání druhého člověka.
7. Odlišnost v prožívání životních situací, hodnota přátelských vztahů.
8. Problematika šikanování, projevy šikany, důsledky pro zainteresované jedince.
9. Centra odborné péče a pomoci.
10. Xenofobie, rasismus, terorismus.
11. Používání a prevence drog.
12. Problémy dospívání.
13. Deklarace lidských práv.
14. Soudy, policie, státní zastupitelství.
15. Bezpečnost v rodinách, vztahy, krizové jevy.
16. Problémy a možná nebezpečí náboženských sekt.

Informatika:

Informatika a výpočetní technika:

Práce na počítači:

1. Nebezpečí internetu a seznamování přes internet.
2. Kyberšikana.

Přírodopis:

1. Přírodní látky obsažené v rostlinách – léčivé, toxické, návykové, jejich účinky na zdraví, možnosti zneužití.
2. Přírodní látky obsažené v plodech, bakterie, houby, lesní plody a byliny.
3. Nebezpečí užívání léků.
4. Organická rozpouštědla.
5. Nebezpečí spojené s návykovými látkami – kofein, tabák, alkohol, drogy.
6. Biologie člověka – zdraví člověka, vliv drogy na jednotlivé orgány, droga a vývoj jedince, co se s drogou dostane do těla.
7. Nakažlivé nemoci a drogy, rizika infekce, otravy, náhlá úmrtí.
8. Řešení krizových situací.
9. Ekologické katastrofy.
10. Poruchy příjmu potravy.
11. Nebezpečí úrazů.
12. Nezdravé potraviny – rizika pro zdraví.

Chemie:

1. Toxické látky – kde jsou obsaženy a jejich účinek na organismus
2. Rozpouštědla, čisticí prostředky, jejich zneužití.
3. Těkavé látky.

Zeměpis:

1. Kulturní a mentální zvláštnosti lidských ras, národů a kultur, jejich přínos pro společnost.
2. Význam tolerance, dorozumění, pravidel mezilidského soužití v mezinárodním měřítku.
3. Mezinárodní situace a export narkotik.
4. Ochrana přírody, výchova k vlastenectví.
5. Globální oteplování.
6. Ekologické katastrofy.

Český jazyk:

1. Slohové práce na téma: Příběhy ze života, Moji přátelé - vyjádřit názor na záporné jevy společnosti
2. Jazykové dovednosti – přesvědčit, zaujmout, prosadit svůj názor
3. Výchova literárními díly a ukázkami

4.3. Časový harmonogram akcí, které realizují pedagogové mimo výuku ve školním roce 2016/2017:

Jméno kroužku	Jméno vyučujícího
Matematika – příprava na příj. zkoušky	Věra Fišarová

Tkaní a tkalcovské techniky	Jitka Jermanová
Německý jazyk hrou	Petra Adamovičová
Reedukace SPU	Dana Nováková
Matematika	Jana Blahová
Seminář Čj	Marcela Serbusová
Gymnastika	Jana Dušková

8. Krizový plán školy:

Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Je pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky a rodiče. V krizovém plánu jsou popsány postupy, kterými se pedagogičtí pracovníci řídí v případě nastalých situací.

Zásady prevence spočívají:

- v individuální práci s každou třídou
- aktivním zapojení třídního učitele
- oddělení dítěte nacházejícího se v krizové situaci od ostatních dětí
- vyslání spolehlivého žáka, který situaci oznámí řediteli školy nebo v kanceláři
- zajištění bezpečnosti ostatních dětí
- další intervenci zajišťuje: třídní učitel (ve spolupráci se zákonným zástupcem dítěte), školní psycholog, speciální pedagog, metodik primární prevence, výchovný poradce nebo externí pracovníci: Odborné pracoviště, OSPOD, pedagogicko-psychologická poradna Kolín, Policie ČR, dětská psychiatrie, lékař

Cílové skupiny:

- jsou všichni žáci ZŠ
- zvláště je třeba se zaměřit na:
  - děti se zdravotními problémy
  - žáky se specifickými vzdělávacími potřebami
  - žáky s rizikovým chováním
  - žáky s různými problémy
  - děti s odlišnou etnickou příslušností

Formy prevence jsou:

- úzká spolupráce mezi rodiči, žáky a školou
- poradenská činnost
- odhalování specifických poruch učení, chování a následná náprava
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu
- vyhranění negativního vztahu k návykovým látkám

O pohovoru s žákem nebo s jeho zákonnými zástupci se provede zápis, do něho se uvedou všechny důležité skutečnosti a domluvené závěry /např. způsob nápravy,

případné další postupy/. Přítomní zápis podepíší a obdrží kopii. Odmítnutí podpisu či převzetí zápisu se zaznamenává do zápisu.

1. Šikana

Jak již bylo uvedeno výše, samotné prostředí školy a vztahy mezi žáky a učiteli, případně mezi samotnými žáky považujeme za určující pro prevenci sociálně patologických jevů. Naším cílem je vytvořit ve škole zdravé prostředí bez nepřátelství, agresivity a šikany. Řazení klimatu školy v rámci oblastí prevence není náhodné. Považujeme klima školy za prvořadý úkol v rámci prevence. Na jeho plnění se podílí všichni pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci naší školy.

Důkladně monitorujeme situaci na chodbách i ve třídách během přestávek.

K vytvoření přátelských vztahů ve třídě napomáhají školy v přírodě, lyžařské výcviky, exkurze, volnočasové aktivity ....

Vhodně užíváme skupinové práce při výuce jednotlivých předmětů od 1. do 9. tříd.

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí.

Šikanování je chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Třídní učitelé se zaměřují na podporu solidarity, tolerance, posilují a vytváří podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy, uplatňují spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt. Zároveň rozvíjí jednání v souladu s právními normami s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Konflikty a nedorozumění je třeba posuzovat dle hranice žákovy únosnosti, posilovat jeho osobní zodpovědnost, zaměřit se na žákovo sebehodnocení, zeptat se na jeho návrhy vedoucí k vyřešení nebo nápravě situace.

Pokud při posuzování konfliktů jsou přítomny následující znaky: záměrnost, opakování (nemusí být podmínkou), nepoměr sil, samoúčelnost agrese...jsou naplněny znaky šikanování.

Za odborné vyšetření záležitosti je zodpovědný ředitel školy. Při vyšetřování a nápravě šikany spolupracuje metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci.

Školní program proti šikanování má 13 komponent (hlavních součástí):

1. zmapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu či opatření a také v jeho průběhu);
2. motivování pedagogů pro změnu;
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů;
4. užší realizační tým (zástupce vedení - nejlépe ředitel, zástupci třídních učitelů z 1. a 2. stupně, zástupce družiny, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog atd.);
5. společný postup při řešení šikanování (viz Příloha č. 6 - Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016);
6. primární prevence v třídních hodinách;
7. primární prevence ve výuce;
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování;
9. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů);

10. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s prevencí a řešením šikany ve škole, například na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách);
11. školní poradenské služby;
12. spolupráce se specializovanými zařízeními;
13. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol).

Při řešení šikanování je třeba postupovat následovně:

První pomoc při počáteční šikaně:

1. odhad závažnosti a formy šikany;
2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi;
3. nalezení vhodných svědků;
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory);
5. ochrana oběti;
6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:
  - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);
  - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);
- c) pedagog vyhotoví záznam události;
7. realizace vhodné metody:
  - a) metoda usmíření;
  - b) metoda vnějšího nátlaku (výchovní pohovor nebo výchovní komise s agresorem a jeho rodiči);
8. třídní hodina:
  - a) efekt metody usmíření;
  - b) oznámení potrestání agresorů;
9. rozhovor s rodiči oběti;
10. třídní schůzka;
11. práce s celou třídou.

Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory, záznam události;
8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků;
9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

D. Náprava

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

2. Drogové závislosti, alkoholismus a kouření

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (mj. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol a tabák. Konzumace návykových látek osobami mladšími 18 let je považována za rizikové chování.

Užívání návykových látek v prostorách školy a na všech školních akcích není přípustné!

Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku - žáci mají reálný obraz o světě drog, uvědomují si důvody vedoucí k užívání návykových látek i rizika a důsledky

vyplývající z dlouhodobého užívání návykových látek

formy:

- aktivovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem nepovinných předmětů a zájmových kroužků přímo ve škole nebo i v obci
- pořádání mimoškolních aktivit (turistické výlety, exkurze)
- seznámení žáků s danou problematikou při hodinách výchovy ke zdraví, občanské výchovy a rodinné výchovy
- zajistit informovanost v případě potíží (prezentace DVD, přednášky besedy s odborníky)

Jak řešit konzumaci tabákových výrobků ve škole?

- Tabákový výrobek je třeba žákovi vhodným způsobem odebrat a zajistit, aby nemohl pokračovat v konzumaci.
- Pedagog dále sepíše o události krátký záznam s vyjádřením žáka (zejména od koho má tabákový výrobek), informuje třídního učitele a předá zápis metodikovi prevence, který jej založí do své agendy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka.
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí.
- Jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.

Jak řešit konzumaci alkoholu ve škole?

- Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, voláme RZS.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagog následovně:
informuje TU, o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho alkohol má), který odevzdá školnímu metodikovi prevence, ten jej založí do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyzve škola ihned zákonného zástupce žáka, aby si jej vyzvedl.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany nebo policie ČR dítěte a vyčká jeho pokynů.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola tuto skutečnost i v případě, že je žák schopen výuky.
- Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
- Z konzumace alkoholu škola vyvodí sankce dané školním řádem.

Jak řešit nález alkoholu ve škole?

1) pedagog nalezne v prostorách školy alkohol

- Tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.
- Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy.
- Sepíše stručný záznam o události, který předá metodikovi prevence.

2) pedagog zadrží u některého žáka alkohol

- Tekutinu nepodrobuje žádnému testu.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.
- O nález sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pedagog tuto

skutečnost do zápisu. Zápisu rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo zástupce školy.

- Zápis založí školní metodik prevence do své agendy.
- O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka. Pokud se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, upozorní i orgán sociálně-právní ochrany dětí.
- V případě potřeby předá zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.
- Škola vyvodí sankce dané školním řádem.

Jak řešit konzumaci návykových látek ve škole?

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
- Návykovou látku je třeba odebrat za přítomnosti další osoby a zajistit, aby nedošlo k další konzumaci.
- Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí. V případě, že je žák ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci (155) a Policii České republiky, informuje okamžitě zákonného zástupce žáka, s nímž se dohodne se na dalším postupu.
- Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne dokument podepsat, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- Škola vyrozumí zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
- Škola v zájmu dítěte informuje zákonného zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě.
- Vysvětlí rodičům nutnost léčby a důležitost motivace.
- Škola rozhodne o kázeňském opatření.

Nález omamných a psychotropních látek ve škole:

a) Nález látky v prostorách školy:

- Látku nebudeme podrobovat žádnému testu na zjištění struktury.
- Je neprodleně informováno vedení školy a sepíše záznam o nález.
- Látku je za přítomnosti dalšího pedagogického pracovníka vložena do obálky, na kterou je uvedeno datum, místo a čas nález. Obálka je orazítkována, podepsána a uschována do trezoru.
- O nález škola neprodleně informuje místní oddělení Policie České republiky.

b) Nález látky u žáka:

- Látku nebudeme podrobovat žádnému testu na zjištění struktury.
- Je neprodleně informováno vedení školy.
- V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, je látka předána přivolanému lékaři. Pedagogický pracovník neprodleně informuje zákonného zástupce dítěte, se kterým se dohodne na dalším postupu.
- Jestliže nebezpečí nehrozí, je za přítomnosti ředitele školy (případně zástupce ředitele nebo metodika prevence) sepsán stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne dokument podepsat, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence do své agendy.

- Škola vyrozumí zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
- O nálezů škola neprodleně informuje místní oddělení Policie České republiky.

c) Podezření, že žák má u sebe omamné a psychotropní látky:

- Je vyrozuměna Policie ČR.
- Je informován zákonný zástupce žáka, u něhož byla látka nalezena. Zároveň škola informuje OSPOD.
- Žák je izolován od ostatních žáků školy a je pod soustavným dohledem do příjezdu Policie ČR.
- V žádném případě nebude provedena osobní prohlídka ani prohlídka věcí žáka.

d) Distribuce návykových látek ve škole

- Distribuce návykových látek je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuje, není nijak rozhodující.
- Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci návykových látek, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie České republiky, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a OSPOD.

3. Rizikové sexuální chování.

Cíle:

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování
- předcházet rizikům předčasného sexuálního života
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty - rodina, mateřství, přátelství, láska
- předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc - odlišnosti obou pohlaví, homosexualita aj.
- podporovat zdravé sebevědomí žáků, zodpovědný postoj
- orientace v problematice sexuální výchovy

Formy:

- informovanost zajištěna především ve výuce občanské výchovy, výchovy ke zdraví, etické výchovy
- spolupráce s odborníky - besedy, přednášky
- spolupráce s rodiči
- vytvářet vzájemnou atmosféru důvěry ve škole

4. Krádeže a vandalismus v prostředí školy

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus)

- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodné vzory společenského chování
- vychovávat k dodržování zákonů a právnímu povědomí

Formy:

- základní informovanost zajištěna v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví, etické výchovy
- znalost školního řádu
- nebýt lhostejný k sebemenším projevům vandalismu, drobné kriminality - okamžité řešení v rámci školy nebo ve spolupráci s rodiči
- besedy, přednášky s odborníky
- podněcovat k aktivní relaxaci - zájmové kroužky, mimoškolní aktivity, turistické výlety

Krádeže, zejména mobilních telefonů a úmyslné ničení školního majetku jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze ve školním prostředí setkat.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem?

- O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
- Věc ohlásit na Policii ČR.
- V případě, že je znám pachatel, je třeba ho nahlásit orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.

Jak postupovat při vzniku škody způsobené vandalismem?

- Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
- V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou dítěte k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

5. Záškoláctví

Za záškoláctví („chození za školu“) je považována neomluvená absence žáka. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu, současně jde o porušení školského zákona, který vymezuje povinnou školní docházku. Často je spojeno s dalšími typy rizikového chování, které obvykle negativně ovlivňují osobnostní vývoj jedince. Záškoláctví bývá často nepřiměřenou formou řešení konfliktních situací v rodině, ve škole či ve výchovných institucích, přičemž k němu mají sklon zejména děti, které se subjektivně cítí neúspěšné, nezařazené ve skupině nebo prožívají úzkost a strach v prostředí, ve kterém se pohybují. Jedním z hlavních úkolů pro učitele, rodiče, je vyšetření příčin záškoláctví.

Cíle:

- snížit počet zameškaných hodin
- posilovat hodnotu vzdělání
- spolupracovat s odbornými subjekty (sociální odbor, Police ČR)

Formy:

- komunikace s rodiči
- důslednost pedagogického sboru

6. Poruchy příjmu potravy

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl žáků - životospráva, hygiena, režim dne
- seznámit žáky s různými styly života (vrcholový sport, modelky, vegetariánství) a s riziky z nich plynoucích
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy

Formy:

- základní informovanost ve výuce občanské výchovy, výchovy ke zdraví, etické výchově, přírodopisu
- podněcovat k aktivní relaxaci - zájmové kroužky, mimoškolní aktivity, turistické výlety
- spolupráce s rodiči
- spolupráce s odbornými subjekty (PPP, sociální odbor, poradny)
- besedy, přednášky

Jak postupovat při podezření poruchy příjmu potravy?

- Po zjištění problému citlivě pracujeme s žákem.
- Informujeme zákonné zástupce a nabídneme kontakt na příslušné odborné pracoviště.
- Pedagogický pracovník není terapeut. Zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte.

7. Sebepoškození

Jak postupovat při podezření na sebepoškození?

- Kontaktujeme oběť a zjistíme rozsah nebezpečí. V případě vážného zranění voláme záchrannou službu, informujeme zákonné zástupce postiženého žáka.
- Zákonným zástupcům je doporučena odborná pomoc lékařů, SVP, dětského psychologa.
- Včasná intervence u rizikových jedinců (rychlé zhubnutí, zvracení s jakoukoli argumentací,...).

8. Kyberšikana a její nebezpečí

Kyberšikana, z anglického cyber bullying, je opakované násilné chování prostřednictvím moderních komunikačních technologií, především internetu a mobilu.

Jak předejít kyberšikaně?

Při používání internetu nebo mobilního telefonu je nutné dodržovat následující pravidla:

1. Zvol si správné heslo

Správné heslo je základem každého uživatele. Na internetu si zakládáme různé účty a ke každému vymýšlíme heslo. Hesla by se totiž neměla u našich účtů opakovat. Měla

by to být náhodná kombinace písmen a čísel, která je tajná a těžko uhodnutelná. Rozhodně bychom si neměli dávat jako heslo např. své křestní jméno.

2. Zabezpeč si svoje účty

Na sociálních sítích, jako je např. Facebook, o sobě zveřejňujeme spoustu osobních informací. Některé informace by ale rozhodně neměly být přístupné cizím lidem, proto je důležité, abychom měli svůj účet dobře zabezpečený.

3. Nesděluj o sobě příliš mnoho konkrétních informací

Když chatuješ nebo hledáš kamarády na sociální síti, musíš si uvědomit, že nikdy nevíš, kdo je na druhé straně. Na fotkách, které ti pošle, nemusí být jeho pravá tvář. Informace, které ti píše, mohou být vymyšlené. Podle informací, které cizímu člověku sdělíš, si tě může najít nebo tě s nimi dokonce vydírat. Tím, že na svém profilu zveřejníš mnoho osobních informací, jako je třeba telefonní číslo, adresa domů atd., jen upoutáš útočnickovu pozornost. Nebude muset nic zjišťovat, protože si to všechno jednoduše přečte v profilu. Nereaguj na podezřelé vzkazy a zprávy. Nikdy nevíš, jaké jsou úmysly uživatele sedícího na druhé straně. Nenech se jím přesvědčit, abys děla/l věci, které by tě samotného nenapadly.

4. Seznam se s pravidly diskuze nebo chatu, který používáš

V pravidlech se dočteš mimo jiné, které příspěvky mohou být správcem smazány nebo, jak máš nebezpečný příspěvek nahlásit správci.

5. Cti ostatní uživatele

Nevyužívej internetové anonymity k ponižování ostatních uživatelů.

6. Dobře si rozmysli, co komu píšeš

Něco, co ty chápeš jako legrácku nebo vtip, může druhý pochopit jako urážku nebo ponížení. Uvědom si, kolik lidí si příspěvek, který zveřejníš, přečte a kolik lidí se tak bude na účet ponížené osoby bavit.

7. Pokud jsi na internetu narazil/a na něco zvláštního, rozhodně se s tím svěř

Pokud se při používání internetu setkáš s nějakou stránkou, vzkazem, článkem, obrázkem nebo videem, které ti připadá zvláštní, je ti nepříjemné nebo ti dokonce nahání strach, neváhej se svěřit svým rodičům nebo učiteli. Nenechávej si problém pro sebe. Rodiče nemusí poznat, že se trápíš zrovna kvůli něčemu, cos viděl na počítači. Pokud jim to řekneš, rozhodně ti pomohou problém řešit.

8. Na koho se obrátit

Kyberšikanina je v poslední době velice frekventovaným problémem, naprostá většina žáků základních škol (i na prvním stupni) má totiž přístup k internetu - agresory nevyjímaje. A tak se často problém šikanování přesouvá ze školních hřišť a ze tříd, kde vítězí fyzická síla, ale kde má oběť zároveň větší šanci se útočníkům vzepřít a ubránit se, na sociální síte, hlavně již tolikrát zmiňovaný facebook. I přes nepříjemnosti, které pak pocít'ují, se však ohrožovaní bojí svěřit někomu z okolí a problém si často nechávají pro sebe. Právě potíže s komunikací pak pro oběť znamenají neschopnost vymanit se ze začarovaného kruhu oběť- útočník. V případě, že se dítě cítí ohrožováno kyberšikanou, mělo by v ideálním případě celou věc nejdříve osobně probrat s rodiči, jinými příbuznými, kamarády nebo dospělými osobami (učitelé apod.), to je totiž nejjistější a nejrychlejší způsob, jak problémy s obtěžováním pomocí internetu vyřešit.

9. Zajištění předmětů mající charakter zbraní a předmětů, které do školy nepatří (nože, pornografie, chemikálie, atd.)

1. Žákovi jsou předměty odebrány a uloženy v ředitelně školy.
2. Okamžité informování zákonných zástupců žáka/žáků, na následné osobní schůzce jsou

předměty předány.

3. V případě zbraní je neprodleně informována PČR, poté zákonní zástupci.
4. V případě podezření na zanedbání rodičovské péče, informujeme OSPOD.
5. Přestupek je hodnocen dle školního řádu.

10. Týrání, zneužívání

- Při podezření oznámíme ŠMP nebo vedení školy.
- Škola má oznamovací povinnost (OSPOD, Policie ČR).

11. Rasismus

Jak postupovat při řešení rasového útoku?

- V případě zjištění rasového, či xenofobního útoku zajistí TU okamžitě bezpečnost případné oběti.
- Zklidnění situace ve třídě, pozitivní působení na spolužáky.
- Oznámí skutečnost zákonným zástupcům agresora i oběti.
- Informuje PČR dle závažnosti situace.